Dosarul nr. 4-151/2024
PIGD 4-24058063-15-4-29052024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

10 decembrie 2024 **municipiul Cahul**

Judecătoria Cahul, sediul Central
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător: Aliona Sârbu
Grefier: Elena Donea

Cu participarea:
Agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Miron Ion
Victimei Chirița Angela
Apărătorului făptuitoarei, avocat Todorov Maxim
În lipsa:
Făptuitoarei Chirița (Coltuc) Alina, fiind citată legal

examinând în ședința de judecată publică, cauza contravențională de învinuire a lui

Chirița (Coltuc) Alina, născută la *****, IDNP *****, domiciliată în *****

de comiterea contravenției prevăzute de art. 64 alin. (2) din Codul contravențional,-

C O N S T A T Ă :

La 29 mai 2024, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Miron Ion, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 304351, în temeiul art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, în privința lui Chirița (Coltuc) Alina.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 304351 din 29 mai 2024, Chirița (Coltuc) Alina, la 19 mai 2024, în intervalul de timp 09:00-12:00, în mun. Cahul, a încălcat Decizia autorității tutelare nr. 7 din 16 aprilie 2024 privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul pe nume *****, a.n. *****, cu Chirița Angela, care este bunica ei.

Acțiunile lui Chirița (Coltuc) Alina au fost calificate de către agentul constatator în baza art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, conform indicilor: „încălcarea de către părinţi/reprezentanţi legali, bunici, fraţi sau surori ale copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul”.

La 29 mai 2024, cauza a fost remisă în conformitate cu art. 395 alin. (1) pct. 1) lit. c) din Codul contravențional, spre examinare conform competenţei în instanţa de judecată.

Argumentele participanților la proces

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Cahul, Miron Ion, în ședința de judecată, a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție și a solicitat aplicarea în privința făptuitoarei a pedepsei contravenționale sub formă de amendă.

Victima Chirița Angela, în ședința de judecată, a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție și a solicitat pedepsirea făptuitoarei.

Făptuitoarea Chirița (Coltuc) Alina, fiind înștiințată legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, drepturile și interesele acesteia fiind apărate de **avocatul său Todorov Maxim**, care, în ședință, nu a susținut procesul-verbal cu privire la contravenție, menționând că acest proces-verbal este lovit de nulitate, așa cum agentul constatator nu a indicat în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție locul săvârșirii contravenției. La fel, nu este descrisă contravenția prevăzută la art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, cu arătarea elementelor constitutive. Totodată, agentul constatator nu a anexat probe precum că Chirița (Coltuc) Alina cunoștea despre faptul că Chirița Angela, la 19 mai 2024, a venit să se vadă cu nepoata, *****, iar actele și înscrisurile prezentate de Chirița Angela nu sunt relevante, ba mai mult, nu sunt autentificate.

Aprecierea instanței de judecată

Audiind opinia participanților la proces, studiind minuţios materialele cauzei contravenţionale în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată constată următoarele.

La examinarea cauzei contravenţionale, instanţa de judecată va ţine cont de rigorile art. 458 din Codul contravențional, care indică că, *examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei*.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Codul contravențional, *persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod*.

Norma art. 10 din Codul contravențional, specifică că, *constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.*

Conform art. 375 din Codul contravențional, *(1)Persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa. (3) Concluziile despre vinovăţia persoanei în săvârşirea contravenţiei nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condiţiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional.*

Potrivit dispozițiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, *constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza*

contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În conformitate cu alin. (1) al art. 442 din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui*.

Conform art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, *autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.*

Conform art. 425 alin. (2) din Codul contravențional, *în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.*

Instanța reține că, în legislația Republicii Moldova contravenţiile au fost scoase de sub incidenţa legii penale şi supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravenţional instanţa de judecată evidenţiază că, sancţiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetăţenilor în vederea realizării scopului preventiv şi represiv al sancţiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravenţional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenţionate a unei alte sancţiuni contravenţionale, ceea ce conferă faptei natura penală.

Astfel, în materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţională desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condiţiile în care acesta face dovada vinovăţiei, contravenientul urmînd să-şi probeze nevinovăţia.

La fel instanţa evidenţiază că, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci cînd administrează şi apreciază probatoriul (cauza Bosoni v. Franţa, hotărîrea din 7 septembrie 1999). În raport cu cele enunţate, art. 425 alin. (2) al Codului contravenţional cuprinde dispoziţii exprese cu privire la forţa probantă a procesului-verbal cu privire la contravenţie, fiind reglementat că în calitate de probe se admit elementele de

fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie.

De asemenea instanţa reţine că, legiuitorul în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional a definit procesul-verbal cu privire la contravenţie ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent a fost legiferat şi faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

Cu titlu preliminar se impun a fi făcute câteva considerații referitoare la natura juridică a procesului-verbal cu privire la contravenție, precum și la forma acestuia.

Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice.

Pentru respectarea garanţiilor procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de art. 6 § 2 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, instanţa de judecată verifică legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie şi sancţiunea aplicată.

În asemenea situaţie, întru respectarea garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată va verifica legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 304351 din 29 mai 2024, întocmit în privința lui Chirița (Coltuc) Alina.

Prin urmare, legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 alin. (1) al Codului contravențional.

Conform art. 443 alin. (1) din Codul contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: a) data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii; b) calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorităţii pe care o reprezintă; c) numele, prenumele, domiciliul, ocupaţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, datele din buletinul lui de identitate sau, după caz, din alt act care stabileşte identitatea persoanei, iar în cazul persoanei juridice, denumirea, sediul, codul ei fiscal, datele persoanei fizice care o reprezintă;* ***d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei;*** *f) aducerea la cunoştinţa persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional şi a victimei a drepturilor şi obligaţiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387; g) obiecţiile şi probele pe care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional le aduce în apărarea sa, precum şi obiecţiile şi probele victimei; h) informaţii despre instituţia bancară şi despre modul de plată a amenzii*.

Articolul 64 alin. (2) din Codul contravențional prevede răspunderea contravențională pentru încălcarea de către părinţi/reprezentanţi legali, bunici, fraţi sau

surori ale copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul.

Cu referire la fapta contravențională incriminată făptuitoarei Chirița (Coltuc) Alina, instanța de judecată reține că, potrivit agentului constatator, Chirița (Coltuc) Alina, *la 19 mai 2024, în intervalul de timp 09:00-12:00, în mun. Cahul, a încălcat Decizia autorității tutelare nr. 7 din 16 aprilie 2024 privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul pe nume *****, a.n. *****, cu Chirița Angela, care este bunica ei.*

Latura obiectivă a contravenției prevăzute de art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, se exprimă prin încălcarea de către părinţi/reprezentanţi legali, bunici, fraţi sau surori ale copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilul.

La caz, instanța de judecată elucidează că, latura obiectivă a aceste contravenții nu se referă la careva întrevederi, ci exclusiv la modul de realizare a dreptului de comunicare a bunicilor și unchiului cu nepoata, prevedere care este desfășurată în Decizia Structurii Teritoriale Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud nr. 7 din 16 aprilie 2024 cu privire la stabilirea graficului de întrevedere cu minora *****, născută la ***** *****.

Latura subiectivă a contravenției incriminate, se manifestă prin intenția directă.

Analizând conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 304351 din 29 mai 2024, instanța de judecată reține că, acțiunile făptuitoarei au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, fără a indica în mod expres care acțiuni/inacțiuni ale lui Chirița (Coltuc) Alina au dus la încălcarea Deciziei Structurii Teritoriale Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud nr. 7 din 16 aprilie 2024 cu privire la stabilirea graficului de întrevedere cu minora *****, născută la ***** *****, precum și care punct din decizia nominalizată fost încălcat de către Chirița (Coltuc) Alina, ceea ce contravine prevederilor art. 443 alin. (1) lit. e) din Codul contravențional, or, procesul-verbal cu privire la contravenție trebuie să conțină încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

Așadar, instanța de judecată atestă inexistența elementelor probante în susținerea acuzării contravenționale, așa cum a fost formulată, or calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancţionează şi determinarea în fapta comisă, a condiţiilor cerute de norma de incriminare pentru existenţa acestei fapte.

În susținerea poziției sale, instanța de judecată elucidează că, procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate face dovada deplină, prin el însuși, a existenței faptei, a autorului acesteia și a vinovăției, mai ales în cazul în care din probele administrate de „acuzare” instanța nu poate fi convinsă de vinovăția „acuzatului”, dincolo de îndoiala rezonabilă.

Așadar, la examinarea cauzei contravenționale, instanța de judecată este în imposibilitate să constate existența laturii obiective a contravenției de încălcarea de către părintele copilului a deciziei autorităţii tutelare privind stabilirea modului de realizare a dreptului de comunicare cu copilui, și pe cale de consecință, a faptei contravenționale incriminate de către agentul constatator, acuzarea fiind una formală, bazată doar pe declarațiile victimei.

Or potrivit Deciziei nr. 7 din 16 aprilie 2024 cu privire la stabilirea graficului de întrevedere cu minora *****, născută la ***** *****, Structura Teritoriale Asistență Socială Cahul din cadrul Agenției Teritoriale de Asistență Socială Sud a aprobt un grafic de întrevedere care cuprinde mai multe perioade, zile din anumite săptămîni, însă agentul constatator nu a identificat în cadrul constatării încălcării care acțiuni/inacțiuni ale lui Chirița (Coltuc) Alina au dus la încălcarea Deciziei respective.

În aceeași ordine de idei, instanţa de judecată reține că, pentru a stabili corect încadrarea juridică trebuie să existe concordanță deplină între fapta concretă săvârșită de făptuitor, norma materială contravențională, precum și în raport cu dispozițiile legale general aplicabile faptei comise.

Prin urmare, încadrarea juridică are o importanţă deosebită, deoarece se asigură desfășurarea în limitele legii a represiunii contravenţionale și constituie o garanţie a respectării drepturilor legitime ale persoanelor.

Astfel, în urma studierii conținutului procesului-verbal cu privire la contravenție se atestă că, în cuprinsul acestuia, agentul constatator a formulat o învinuire într-o formă neclară și neconcretă a acțiunilor făptuitoarei.

Totodată, instanța de judecată reține că, agentul constatator, la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, nu a identificat concret locul comiterii contravenției, limitându-se a indica doar mun. Cahul, fără o specificare a străzii, a bunului imobil, contrar prevederilor art. 443 alin. (1) lit. d) din Codul contravențional, potrivit căruia, procesul-verbal cu privire la contravenție va cuprinde locul și timpul săvârșirii faptei.

Conform art. 445 din Codul contravențional, *(1) Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvârşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal. (2) Celelalte încălcări ale art. 443 sau ale altor norme imperative din prezentul cod pot să ducă la nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie doar în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei*.

Inter alia, instanța reține că, nulitatea are ca efect ineficienţa actelor realizate cu încălcarea dispoziţiilor legale, prin urmare, actul nul nu produce efectele actului valid, fiind lipsit de forţa juridică conform regulii *juodnul lumest, nul lumproducit efectum*.

În acest context, instanța de judecată notează că, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolută, nulitate care nu poate fi acoperită, procesul contravențional încetează, iar în consecință procesul de judecare a cauzei contravenționale este întrerupt, nefiind posibilă examinarea chestiunilor prevăzute de art. 458 din Codul contravențional.

Atare situație, potrivit prevederilor art. 441 alin. (2) din Codul contravențional, are ca efect repunerea în drepturi a contravenientului, a cărui vinovăție în fapta incriminată nu

poate fi constatată, odată ce pe întreg parcursul procesului acesta beneficiază de prezumția nevinovăției, care nu a fost răsturnată în privința lui.

În același context instanța de judecată notează și faptul că, jurisprudenţa Curţii Europene evidențiază concluzia că, încălcările de lege comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei atrase la răspundere contravențională.

Respectiv, statul este cel care trebuie să-şi asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanţă de judecată şi aceste erori nu trebuie reparate în detrimental persoanei vizate în procedura în cauză (cauza Stefan vs. Romania, hotărîrea din 06.04.2010).

În conformitate cu prevederile art. 461 din Codul contravențional, *(1) În cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1), instanţa de judecată încetează procesul contravenţional. (2) Procesul contravenţional poate fi încetat şi în alte cazuri decât cele prevăzute la alin.(1) doar dacă se constată că lipsa unei menţiuni în procesul-verbal cu privire la contravenţie afectează în mod esenţial fondul cauzei şi aceasta nu poate fi înlăturată de către instanţa de judecată.*

În circumstanţele expuse, urmează a fi încetat procesul contravenţional din motivul nulității a procesului-verbal cu privire la contravenție.

Totodată, ținând cont de faptul că instanţa constată nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, adică a actului de învinuire în prezenta cauză, acest fapt degrevează instanţa de judecată de obligaţia de a se expune asupra pertinenţei, concludenţei şi utilităţii fiecărei probe din dosar, precum şi asupra coroborării lor în ansamblu, odată ce actul de învinuire este lovit de nulitate.

În conformitate cu art. 445, art. 461 şi art. 462 din Codul contravențional, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se încetează procesul contravenţional întentat în privința lui Chirița (Coltuc) Alina, IDNP *****, învinuită în comiterea contravenției prevăzute de art. 64 alin. (2) din Codul contravențional, pe motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 304351 din 29 mai 2024.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Cahul în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Președintele ședinței,
Judecător **Aliona Sârbu**